Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 23-ik szám. Kedd, február 23.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 „ 50 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 10 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Grosu Gusztáv lottókollekturájában.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztőségért felelős:
FEJÉR VILMOS.
Kéziratok vissza nem küldtnek.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

A brassóvármegyei szabadelvűpárt és a szebeni Tageblatt.

II.

A Barczaságon a Tageblatt szerint, a szászok és magyarok törekvéseit némely pontokban eltérnek s a brassói magyarok más szemmel fogják nézni a szász néjporogrammot, mint a szászok, még ha egyesüive vannak is

A brassói magyarok könnyen izgathatók és tulárado tervekre hajlandók. Itt eszébe jutott a magyar ág. ev. especesség alakítása, melyen mi már régen tul vagyunk, a nélkül, hogy a brassói szász testvéreknek ebből legkisebb káruk is származott volna.

Azt az aggodalmát pedig, hogy a dicsö gyöngy Kronen (Brassó) valaha még Kolozsvár sorsára juthat, bizonyosan a Telégr. Romántól és Gazetától tanulta. Mit szóljunk ahhoz a felfoguásához, hogy az együttérzés, egy pártban működés, surlódást, robbantás és mit tudjuk „miféle veszélyt rejt magában? Mi épen az ellenkező meggyözödésben vagyunk. Épen akkor álhatna be nagyobb baj, ha továbbra is két táborban harczoltunk volna, mint ezt 25 év óta tettük.

Helyesen cseleszik tehát a Tageblatt, hogy a brassói szászok és magyarok egyesülését egy szebb jövendő előkészítőjének tekinti, de már arra figyelmeztetjük, hogy ne lásson mindenben veszedelmet, ebben az egyesülésben, ne fájjon neki a mi fejünk.

Megöjuk mi ezt a fiatal növényt, t. i. közös érdekeinket a Csukás és Bucsecs fagylaló szeleitől, mi erre törekedünk. Az az explosio, az a fiatal növény, mind a mi végrehajtó bizottságunk gondja. Van ennek derék elnöke, dr. Schnell Károly ügyvédben, ismerik szász testvérei, ismerjük mi is.

Jó szász, de egyuttal jó magyar hazafi. Ismerjük a végrehajtó bizottság szász és magyar tagjait s nem félünk az explosiótól, valamint attól sem, hogy a mi jó egyetértésünkből némely szász vidék puszultása következhetend be. Mi helyesebbnek tartjuk, Filtsch képviselőnk logikáját: egyesülve haladni, mint azt a melyet a Tageblatt a magyar ellenzéktől tanult, mert azzal a szabadelvű pártot ugyan meg nem verték a lefolyt választások alatt, hanem csakis egymásban tettek kárt, Azonban még itt sem áll meg a Tageblatt az ő atyáskodó aggodalmaival, mert az ő nézete szerint a brassói szabadelvű párt szervezése veszélyes (?) vállalat, ugy a magyarokra mint a szászokra nézve. Különösen félti a szászokat, a kik igy egyesülve kevésbé vethetik sulyokat a mérlegbe s nem lehetnek velünk magyarokkal szembeu olyan tiszteletremélto tényezők; hm, hm, és aztán ez még a szász programmal sem igen összeegyezthető. Közli Filtsch képviselőnknek a Kr. Zeitungban megjelent nyilatkozatát, melyben kifejtette a brassói szabadelvű párt kőrét s a melyben világosan kijelölte, hogy mi lesz a szász néppárt feladata ennek utána, t. i. a szász nép közművelődési és közgazdasági érdekeinek fejlesztése.

„Bocsánat! Kiált fel a Tageblatt, a szász néppárt feladata nemcsak ez, hanem politikai is, ez pedig a szász politika előkelők feladata, ezt nem lehet a brassói ujdonsült szabadelvű pártra bizni, vagy ehhez kosztba adni.

Ha ezt teszik a brassói szászok, akkor kilépnek a szász néppárt szervezetéből, elhagyják a szász népprogrammot, mely csak egyöntetü szervek és ezek összemüködé ével lehetséges, szerint a brassómegyei szabadelvű párt végrehajtóbizottsága a több köri bizottságokkal nem egyöntetü, hanem épen ellenkező. Száz szónak is egy a vége Tudomásul vesszük, hogy nemcsak a magyar országos ellenzéknél csinált rossz vért a brassói magyarszász választó polgárok öszinte, hazafias egyesülése, hanem a Tageblattnál is, mely azt követeli magának, hogy ő a szászstesvérek irányadó vezére, mint teszi ezt pl. a Tribuna a többi román lapokkal szemben. Ebből az következnék, hogy a brassómegyei szabadelvű szász polgárok önállóan, pedig erre már nem egyszer adtak példát, a Tageblatt meghallgatása nélkül egy lépést se tegyenek.

Nem árultak el a brassómegyei szász választó polgárok a szász népet azzal, hogy a szabadelvű párthoz csatlakoztak Igaz, önállóság cselekedtek s mint a Tageblattból láthatjuk, nem mentek előbb hozzá utasítást kérni. Ez haragitotta meg a Tageblattot, legalább mi ugy sejtjük. De a brassómegyei szászokat, és ezek müvelt vezetöit még is csak respektáltatná annyira a Tageblatt, hogy talán ezek is láthatnak saját eszük és meggyőződésük után, mint jár ő maga is.

A brassói szászok erős szászok, ezt nem tagadja senki, nem is veszi tőlük rossz néven senki. Ám de, szászságukat össze tudják egyeztetni a magyar haza, magyar testvéreik, a szabadelvű párt érdekeivel.

Szépen kifejtette ezt Schnell Károly egy pohárköszöntőjében, mondván egyebek között: „Hazádnak hive légy.“ Hogy még miféle külön szász politikája van a Tageblattnak, miután a szász képviselők a szabadelvű pártba öszintén beléptek, nem kutatjuk, de azt nyugodtan kijelentjük, hogy a Tageblatt nem azon oraculum ma, a kihez a szászok tanács kérdeni zarándokolnának. Sajnálatunkat kell kifejeznünk a felett, hogy nem kért tanácsaival közénkbe tolakodik és zavarni akarja közöttünk azt a szép egyetértést, mely után 25 évig várakoztunk.

Legfőbb érdeke minden honpolgárnak a haza érdeke. Ezt az érdeket segitették elé a brassómegyei szászok, midőn velünk öszintén egyesülve a szabadelvű pártot közösen megállapitottuk.

A faji érdekek itt másodrendüvé válnak, de abban bizonyos lehet a Tageblatt, hogy ő nem szereti hőbben saját faját mint a brassóiak.

XXX.

Oszinteség és politika.

(—m—). A mi ellenzéki pártjaink s velük együtt a szolgálatukban álló ellenzéki lapok az utóbbi évek sulyos politikai harczaiban egy állandó jellemvonást árulnak el: — nem koncedálni semmit, de vindikálni mindent. A demokráczia felkunt bajnokai, a szeplőtlen s a gyanunak még csak árnyával sem illethető hazafiság szászlóvivői és a szüntesen tiszta szabadelvűség apostolai csak az ő táborukban egyesülnek; ellenben mindazok, kik a táboron kívül állnak, vagy a szellemi elhomályosodás szánalmas áldozatai, vagy a hata-

TÁRCZA.

A nő a férfi helyén.*)

A „Brassói eredetitárczája.— (Folytatás és vége.)

Nem arról van szó ugyanis, mikor a nőket politikai tekintetben a férfi jogaihoz hasonlóvá ruházzuk fel, hogy ösztönösség és itélőképesség is meg van a nőnél; tehát bátran odaállíthatni mindenüvé, hol a férfi áll és szerepel, hanem az a döntő: vajjon, ha a nőket minden helyen szerepet adunk s mindazon viszonyokba, helyzetekbe beleviszünk, hol a férfinak helye van, hogy akkor is nőnek, anyának, feleségnek fog e maradni igazán s hogy ezáltal nem veszítene-e valamit a családi élet boldogsága?

Azt hiszem, senki nem fogja tagadni, hogy a nőisséget elvesztitette nő már többé nem lehet az a gondos éden anya, nem lehet az a boldogságot nyujtó asszony, a milyennek a családi életben lennie kell; s ha a politikai igalmak az életfentartás nehéz kürdterére kibocsátva férfit és nőt egymással szembeállitva egyenlővé teendünk — akkor a családi életben mindent elveszünk.

Képzeljük el, hogy a nő ott hagyva házát ideguene, politikai téren működik s az olykor férfiakra is megalázó és kényelmetlen helyzetbe jut, ha gyermekeiről ellelelkezve a napi felmerülő kérdések megvitatásában lekvő részt veszen, ha az otromba és féktelen tömeggel együtt lelkesül az utczán, közhelyeken szaladgál és szónokol — megfogeraudni szerető hűséges hitestársnak, megmaradhat e mindig és rendithetetlenül szeplőtelen édes anyának?

Azt hiszem, nehezen fogna a férj boldog órákat töltení családi körében, s a gyermekek neveléséhez testi, lelki épségének megőrzésére, nevelésére annyira nélkülözhetlen édes anyai kéz hiányát a nemzedék hovatovább keservesebben érezné meg.

De vegyük egészen anyagias szempontból. Vajjon ki lehet e tenni a nőt az annyira veszélyes édes anyai állapotában az izgalmasságnak, lehet-e egészségét a terjes hivatal felelősség reáruháztása mellett ilyen állapotában kockáztatni? — Bizonyára nem.

Ezek után azonban ki kell emelnem, hogy legkevésbé sem vonatkozik eddigi következtetésem arra, hogy a nők ne alkalmaztassanak olyan teendőkre, mint a pénztárnoki, könyvvezetői, postai és távirdai szolgálat.

Ezeken a helyeken való működésre nemcsak szabad helyet kell adnunk a nőknek, de bizonyos körülmények között alkalmaztatásukat elősegitni.

A társadalom egyes vállalatainál tért engedni nőkik kötelességünk is.

De tovább menünk nem szabad, nem lehet! Hová lesz az a tisztelet, az a rajongó szép szeretet, hová fogna lenni az édes anyai gondosság, a boldogító családi egyetértés, ha a nőt a mindennapiság harczába belöknök?

Hová tünik el az ideál, hol lesz az a boldogitó édes szeretem, ki fogja épolni az ujszülöttet, ki fogja szeretni a családot, ha a nő a köztéren szónokot, párbajos; országháznak perosai és veszekedik?!

De miféle e rövidke csevegést bevégezném, nem hallgathatom el azon véleményemet, hogy a családi életnek már eddig is igen meglazultságát tartom azon inditó oknak, mely a nőket helyzetik és társadalmi állásuk ellení panaszra inditja.

Elvesszük a nőt eltiljuk — mert (azt mondjuk) nem született arra, hogy a közteren működjék — mindentéle működéstől és helyébe igértkak édes otthont, meleg tűzhelyet, szerető családi kört.

S ha már aztán ő beleegyezik a boldogság reményébe, s ha lemond a szent családi tűzhelyért a világról — akkor legyünk is ám kizárólag örül! Ki is gondolhatja azt, hogy a nő megelégedett legyen állásával, ha a mindenért, a sokért egyetlen egyént nyer, kiről azt óhajtaná, hogy ez az övé legyen minden ragaszkodásával, lelkével, szivének édes melegével; — és aztán ez az egy is otthagyje, elhanyagolja, keveset törődik vele?

Hogyan óhajthatná a férfinem, hogy a nő teljes elégedett legyen állásában, ha a férj — az ő egyetlene — nem az övé?! A nő képes szeretetért, szerelmeért lemondani mindenről, elhagyni vagyont, elhagyni hitét, ha tudja, hogy az, a kiért elhagyja mindazt, mi nékie valaha örömet adott, — hogy az, kit igazán szeret: — az övé, csakis az egyedül övé?!

Azt hiszem, hogy ha a családi életben minden férj szellemileg azon a fokon állana, hogy felfogja mivel tartozik nejének, ha esze, szivének nemessége és müveltsége képessé tenné őt arra, hogy nejét boldogitsa: — akkor nem lenne többé szó arról, hogy a nők állása a társadalomban alá van rendelve és elhanyagolva.

Körülvenni szeretettel, öszinte tisztelettel a nőt: — ez az a mi boldogitja őket s a miért lemondanak mindanról, a mit különben kérnek és óhajtanak sokan azért, mert a családi élet nem adta meg nékik, a mit remélnek s legtöbben kiérdemelnek!!

b. i.

*) Felolvasatott a „Brassói iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyletének 1892. február hó 17-én tartott felolvasó estélyén.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lom uszulyhordozói vagy — és ez eset e legenyhébb — elég értelmes egyének ugyan, de annyira megesküdnyösödtek az ofloguisságban, hogy már semmit sem akarnak látni és ennél is kevesebbet hinni. Nem akarjak például még azt sem elhinni, hogy Apponyi igazán szabadelvű, noha ezt a nemzeti párt jeles vezére már annyiszor elismételte, sőt a politikai dialektika sma remekében, t. i. a prokláméziőben, írásban is adta. Szinte mérföldtelenség, még több bizonyítékkal szolgálni addig, mig az, ember az, ellenzék padján ülve, az ékesszólás határán tul nem terjeszkedhik.

Nincs ma szavunk ahhoz, igazán gondolja, vagy ezt-e Apponyi grófnak mindazt, a mit az ország minden tajékán annyi erővel, rhetorikával, oly határozottsággal kijelentett. Majd megvallik akkor, mikor az aktivitás terére fog lépni a nem a szavak hangzatossága lesz alamfelénai szerepléseinek kizárólagos kritériuma. Majd meg fogjuk látni, hogy az ellenzéki padban adott szó, nem volt-e pusztán ki-kilövelő szinpadi fény, mely arra számit, hogy vakítson, kábítson! . . .

Egyelőre azon, az ellenzék által oly mélyen fájlalt jelenségnek nemely okáról kívánunk szólani, hogy a nemzet többsége Apponyi grófot csakmost minden alkalommal mintegy fogadalomképen tett szabadelvi kijentéseit idegenkedéssel, mondhatnók: bizalmatlansággal fogadja, vagy fogadta.

Valahányszor a politikai elvek megtagadása, vagy, hogy a divó megnevezéssel éljünk: szegreskasztása, az ugynevezett köpenyforgatás jön szóba, mindannyiszor Tisza Kálmánt rántják elő, mint a ki elsőnek adott erre példát közéletünkben. E szemrehányás érte Tiszát egész minisztersége alatt és a nehezebben teledők még ma sem békültek bozzá Pedig, mint ma már kevesen tagadják, ezen illustris köpenyforgatás az időtájt a politikai könyszerhelyzetből folyt és nem egyéni hiusságból, gyengeségből, vagy hatalomvágyból. Tiszával szemben egy kormányzásra képtelen, bomlatag többség állott, mely nem állott feladata magaslatán. Az ország hitele ki volt meritve, a deficzit ijesztő mérveket öltött, a kiegyezés küszöbön állott, sem képesség a vezetőkben, sem tömörség a emnéfogva erő a pártban. Ily körülmények közt selejtezte ki Tisza a bihari pontokat és lett a bársonyszékbe és megteremté a pártot, mely kormányzatának állandóságot biztositott. Nem volt népszerű, mikor miniszterségét befejezte, de igérételnek legfontosabbját beváltotta: a financzügy egyensuly helyre volt állitva.

Apponyi Tiszával lényegesen egyezik abban, hogy szintén változatlan elvein, mint is egymás mint Tisza, hanem többször, abban tehát még felül is multa. De mint kifejtők, Tiszának azon egy esetben is a politikai szükség, a viszonyok kényszere forgott fenn, holott Apponyinál mindig a puszta „jobban meggondolás", a közvélemény változata, a népszerűség vágya volt a szív érzelmeinek uralmazója és a cselekedetek regulátora. Előbb konzervatív egy kis ultramoltán árnyalással, aztán közjogi alapra áll, határozott szinezés nélkül, végül nemzeti lesz liberális sujtással.

Minden ellenzék a politika porondján a teoriát és az idealizmust képviseli. A mint az ellenzéki kormány lesz, leránitja az elméket szürke lepletéből az idealizmus helyére a viszonyok pozitiv méregelése, a vaskos realizmus lép. Ez átalakulásnál nem minden vész el, de sok, a nélkül, hogy abszolut elveladásról le hetne szó. Ily szempontból itélendő meg. Angliában Glastoné és nálunk Tisza.

De midőn az ellenzék, melynek, mint mondók, lényeges attributuma az idealizmus, a teoriákban válogat, cserezőletet folytat, idea lizmusa iránya és köre tekintetében ónma gával megállapodásra jönni nem tud, hogyan kelteen hiteit eméleteiben és bizalmat törekvései helyessége, jogossága iránt? Ne csodálkozzék tehát Apponyi gróf és pártja, ha akad nak, kik hinni nem mernek.

Ha már a nemzeti párt iránt tanusitott bizalmatlanság okairól szólunk, lehetetlen fel nem emlitenünk még egy esetet, melyet ma már látszólag a feledés fátyola borit, de mint egy jellemző adat a sok között helyet foglal hat ez is.

Ismeretes, mily hájsza folyt a multi évtizedben egy törvényesen egyenjogositott felekezet ellen Lázas izgalomban volt az ország; a sötét középkor vérrázjai szennyezték be a folyóiagosodás, a humanitás századát. Ekkor volt az, hogy a kormány és a kormánypárti lapok, bár nagy ódiumot kelettek maguk iránt, alkhatatosan megmaradtak a szabadelvűség alapján és nem rettegtek kozkára tenni azt a kis népszerűséget, mivel még esetleg birtak, irányi emberszerető szive megnyilt de a mérséklett ellenzékiek hallgattak. A hallgatással ily időben többet mondunk és árulunk el, mint maskor a legnagyobb ékesszólással.

Ugyanezen sokatmondó hallgatást tapasztalt Apponyi gróf részéről még más kritikus időben is: a parlamenti heczesek viharos napjaiban Midőn lelketlen izgatókról fanatizált tömegek lepték el az országhász környékét és már-már a személyes biztonság, tehát a parlamenti tanácskozás lehetősége is veszélyeztetve volt, még akkor sem talált a mérsékelt ellenzék vezére szót csatósai megintésére, a szenvedélyek lohasztására, a parlament méltóságának megóvására. Hogy Apponyi gróf nem fujta azt a mi nem égette, a gyakorlatiság szempontjából ám nagyon hasznos lehetett, de miként egyszerűtetted az érdekek ily reálisztikus felfogása az államférfiu azon idealizmusával melyet a nemzet a sok szép szó hallatára elvárhatott volna a nemzeti párt jeles vezérétől?

Tornász estély.

Alig-alig fökezhetem tollamat, hogy a czimbe bált ne irjon s csak a tornászok kamény izmaitól való azon félelem tart vissza, hogy egyszer már megkisérlett ezen elnevezésért csaknem porul jártam. Hanem most tul vagyunk — s azért is mondom, hogy valószagos bál volt.

A fárathatlan mászási gyakorlatok, mit a bál napján egyik tornász a zászlónak az utcza fölötti kifeszitésére fordított — szép aszszonykat és leányokat termettek. Ez kissé virágos hasonlat, de meg fogják bocsátani nekem, ha még maig is folyton azt a virágjaban lévő szép tárasságot itzám szemem előtt,

Nyolcz órakor kezdetének a kocsik robogni a „Central" udvarára, hol a hatalmas portás (nálunk nem igen portál adni) tárta fel az ajtókat. Első a buzgó elnök Bodó Sándor kir. ügyész volt.

Egész tiz óráig tartott a felvonulás, midőn az egész tárasság együtt volt.

A tánez fél tiz órakor vette kezdetét és e percztől fogva egyetlen pillanatig sem csökkent, de éjfokozódott a jó kedv, mit legcsattanósabban bizonyit, hogy késő hajnalig senkinek sem jutott eszébe, mikép vége felé járunk a csinos táncznak szorozatnak, melylyel az ékrezö nőket derék rendezőnk belépésekor meglepte. A rendezőség igen figyelmes és pontos volt a hölgyek bevezetésénél, a második negyesben pici csokrokkal kedveskedett minden hölgynek. Tényleg minden hölgynek, mert (titkon konstatáltuk: senkisenkisem fit négyes alatt) s körülbelül 70—75 pár járta az első két négyest.

Legnagyobb azonban az erkölcsi siker, mert ilyen valaszlétkos csinos közönséget még ez idény alatt nem láttunk. Anyagi is kellő.

Maurer főispán, Kercek generális urak; Farkas a huszárasgi, Berger gyalogsági ezredes urak, Kocs kir. tan. tanfelügyelő, Arzt Mihály, Horszenyi Kálmán birak, Lázár Gerő a kaszinó igazgája, Vargyassy főiskolai igazgató, dr. Otrobán a más elökelő urak, köztük több bíró, ügyvéd, tanár és nagykereskedők látogatták meg a tornászokat. A karzaten is nagyon sok szép asszony és leány jelent meg.

A megjelent szép asszonyok és leányok között ott voltak a következők:

Adler Jakabné, Bodó Sándorné, Bautsch Emiliné, Bauer Jánosné, Bocskor Ádámné, özv. Broszek Antalné, Bonkó Áronné, Bora Miklósné (Sepsi-Szt. Györgyről), Czászár Jánosné. Czink Pálné. Czipu Jánosné, Einzig Mórné, Farkas szredesné, Fellner Lajosné. Felter Salamoné, Fiala Antalné. Fiala Oszkárné, özv. Gyertyánffyné, Gáspár Józsefné, Grünbaumné, Halusky Vilmosné, Horszenyi Kálmánné, (Hosszufaluból) dr. Hegyessy Viktorné, Honigberger Mihályné, Jakel Gyulané, Kellemen Ferencné, Korodi Mihályné, Lázár Gerőné, László Dénesné, özv. Máté Mihályné, Mátyás Józsefné, Papp Ferencné, dr. Pavelka Ernőné, Platskóné, Rozenkranz Albertné, Russ Ambrusné, Russo Alfrédné Henriette, Simai Gerőné, Steinhardtné, Schwarz Ida (Szász-Régenből), Szondáné (Fatrang), dr. Vajna Gáborné, Wéber Györgyné és Weiszné.

Leányok: Bauer Janka, Bán Eliz, Bányai Konstanz, Bora Ilonka és Etelka (Sepsi-Szt. Györgyről). Broszek Lujza, Cochen Donna, Czink Joián, Einzig Klára, Felter Helén és Hermin, Fischer Ilonka (Budapestről), Gyertyánffy Anna, Gunesch Helén, Grünbaum Vali, Horszényi Bertuska (Hosszufaluról), Honigberger Helén, Jekel Helén. Kordi Irónke, Lázár Olga, Lisszkai Antonia, Mandl Selma, Máté Olga, Popp Helén (Soósmező), Platsko Anna és Milicza, Röth Sofie, Rozenkranz Marioka, Russ Róza, Sifft Hermine, Szász Ter ka, Szonda Kwta (Fatrang), Steinhardt Clemi, Soresku Miczi, Schübek Marioka, Wéber Juliska és Zakariás Róza (Sz.-Udvarhelyről.)

A tánczosok szintén városunk legjava fiatalságából kerültek közétk számos huszártiszi és házi gyalog ezredünk nehány csinos tiszjje s több románjku ügyes, kellemes fiatal ember. Sikerült négyesket Ágoston Lajos és dr. Zakariás János rendezett.

* * *

Folyt javában a mulatság s mindenki azon igyekezett, hogy az édes hangulatbol kiregye részét.

En már a tornászok szerénységét, hogy csak (habar brillíáns) táncestélyt rendeztek jövőre mellőzendőnek tartom: inditányozom, hogy bálról gondoskodjanak, mert különben az estélyen fognám proklamálni, hogy a jövőbeli mulatság bálnak nevezessék, s hogy jelenleg ezt nem tettem oka, miszerint nem tudtam volna ellódonni, hogy kit emeljünk a királynői pozsi szék szép jelöltem kozül.

Végül a tornaegyletnek virulását, erősbödését és gyarapodását, mint társadalmunkban e pédával kitetszőleg szép, nemes hivatásra alkotott egyletnek virágzását szivből óhajtom, remélem.

Referens.

Román lapszemle.

A „Telegr. Roman" 10 ik számának vezércikkében a magyar parlamentről elmélkedvén meg, azt jegyzi meg, hogy a magyar választó kerületek tobbjénye ellenzéki, a nemzetiségi kerületek pedig kormánypárti képviselőket küldtek valasztiszak. Ebből tehát azt lehetne következtetni, hogy a nemzetiségek megvannak a jelenlegi rendszerrel elégedve, de valósággal — ugymond — nincsen igy, kivéve a szászokat, a kik ellébkéltek a magyarokkal és ezeknek politikájával, de a románok, szerbek, tótok és srábok nincsenek megelégedve.

Talán csak ezeknek egy töredékéről áll ez is, feleljük erre mi: „Hogyan van mégis, hogy ezek az elbusultak mégis elmentek és szavaztak a kormánypárti képviselőkre?" Ezt igy fejti meg a nevezett lap. „Egy részo a románoknak szavaztt anélkül, hogy tudta volna, miért ment szavazni, másokat megveszegtettek, másoknak egy a más kedvezménykét igérgettek, s elmentek szavazni, anélkül, hogy tudták volna, hogy kicsoda a jelölt s hogy fogalmuk lett volna arról, hogy mit cselekszenek. Valaki pl. a szolgabiró avagy egy ügynök megtanitotta a jelölt nevére."

Hát ez elég szegénysegi bizonyitvány épen egy román lap által kiállitva. Na, voltak olyanok is, a kik számot vetettek magukkal. Nem szabad feltételeznünk, hogy mindannyiszakat juhokként hajtották volna, vagy mind meglették volna vesztegetve, mert akkor mi magunk ellenségek, hogy vannak kötöttünk olyanok, kik nem érdemelnek jobb sorsot.

Meg kell tehát — irja tovább — fejtenünk, hogy mi okból támogatták a kormányt? Ezt igy fejti meg. A „nemzeti párt" előre kijelentette, hogy nem alkuszunk a nemzetiségekkel, engedményeket tenni nem fog, egy állam egy nyelv egy müveltség és az a magyar."

Azonnal belátta mindenki, hogy az ellenzék győzedelme még veszélyesb állapotot szerezne, mint a milyen 1873-ban Tisza Kálmán által behozott rendszer volt. Sokan lehettek, kik ugy vélekedtek, hogy azokkal még csak meglehet élni — lám, lám — de nem tudnak nekünk háborut, szemben ellenünk dolgoznak ugyan ezek is, de nem olyan erőszakkal, mint ha a nemzeti párt kerülne kormányra Bethlen gr. basával és a románok más utjára ellenségeivel." Ily fejti meg azt, hogy Pável n. váradi gr. kath. püspök a kormánypártot erélyesen támogatta a nemzeti párt és szertne Kossuth párt ellenében, Nem talájja helyén valónak a felső nyilatkozni, ha helyesli-e vagy nem a kik igy gondolkodtak és igy cselekedtek. O a mostani kormánynyal szemben reservált állást foglal el, remélyli — az ellenzéki nyilatkozatok szerint — az ellenzék meghiusitandja a költségvetés megszavazását, a mi nélkül kormány meg nem állhat.

Abból a zavarból, a mely akkor bekövetkezhetik, reménylik hasznot huzni a nemzetiségek. Milyen ártatlan a lelkemadta! Reményli, hogy akkor a nemzetiségek szavazatának sulya fog lenni, sőt a fog dönteni s erre már most felhija a kormány figyelmét, valamint a kormánya vágyakozókat, hogy a románok az állam életében életképes tényezők, de a mig ezt tagadják, addig rájok ne számitsanak.

A románok pedig akár melyik pártot csakis mint románok támogathatják. Ha mint románok nem léphetnek az ország elé, ugy ők csak nézők lesznek, mig eljövend az idő ilyen helyzetbe juthatni, miképen nem alkusznak.

A mostani helyzet tőrhetetlen — igy végzi — és hiszi, hogy ezt belátják azok is, a kik eddig nem látták be. Ez elég világosan van megmondva „Cine da mai multi?" ki ad többet? Ezután a román memorandummal is foglalkozik, dr. Lucaciu-t mint a szóvirágok nagy mesterét mutatva be. Bizonyos, hogy unalmas thema ám az is a memorandum.

A „Tribuna" igy, a „Gazeta" amugy és igy tovább. Egy bolond szárücin beledobott egy követ a natio kőzé s ennek hatása ma is érzik. Félreurugtak minden tekintélyes embert s most már? . . . a natiot fogja elhatósra alkotott egyletnek virágzást szivből óhajtom, remélem.

Referens.

Rendőri visszapillantások az 1892. évre.

(Folytatás.)

A közrend, csend és közerkölcsiség terén az előbbi évekhez viszonyitva előmeneteiről szó nem lehet, mert az ebben kihágások inkább növekedtek, mint apadtak, habár nem hagyható figyelem nélkül azon körülmény, hogy e tekintetben is az ellenőrzés mindig szigorubb lett. Mindazonáltal konstatálni kell, hogy a hivatalos közegek elleni kifogások ritkultak, mi bizonyitka annak, hogy a rendőrség, mely ezelőtt kevésbbé respektálta volt a lakosságnak tekintélyére nézve határozottan emelkedett, ennek folytán a lakosság jogérzete is növekedett, s mennyiben a lakosság a rendőrháborüságban nagyobbára a törvényt oltalmazó és védő hatóságot tiszteli. Nagyobb utczai botrányok, korcsmai duhajkodások és verekedések szintén ritkábbak lettek, mi bizonyságot tesz a közönség csendes, kicsapongásokhoz nem hajló természetéről. A közerkölcsiségre hátrányosan hatott, sokszor megbeszélt éjjeli kávéházakra nézve legyen elég ezuttal oda mutatni, hogy mindaddig, mig kőnkiu szabályrendeletek azeknek gátat nem vetnek vagy a rendőrség az itteni helyi viszonyokra vals tekintetben hasonlóképen, mint Budapesten a fökapitányság, törvényi, miniszteri rendeletet vagy megfelelő helyi rendszabály által kiterjedtebb hatalmi jogot nem nyer, valóban sajnos állapotok orvosiásnál a legszigorubb ellenőrzés és folügyelet daczára szó nem lehet. A rendőri él nem irányultat egyedül az ezen kávéházakban alkalmazott pincznőrök ellen, hanem azok tulajdonosai ellen is forditandó és adott esetekben ily helyiségek bezárását kell hogy véghez vigye, a mire azonban szem törvény, szem miniszteri rendelet, szem pedig rendszabályok eszközt nem nyujtanak. Ezen hiányok orvosiása érdekében a városkapitánysag ismételve tett javaslatokat a t. városi tanácshoz és legutóbb azon is volt, a városi tanács, mint iparhatóság és illetékes

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetmi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hatéseinál egy pincerőrnő rendszabály alkotását kiesszközöli, mely rendszabálynak, mint Kolozsvárt és Magyarországi talán más városaiban is, a vendéglőkben stb. a női kiszolgálás korlátozásának megállapítása volna feladata. Ezen rendszabály talán már kőszelbrőli a t. vezető képviselő testülettnek határozat tozatal végett elő tog terjesztetni.

Mi a közegészséget illeti, mindenekelőtt hangsulyozandó, hogy lényeges siker e téren a legszigorubb és legkiterjedtebb ellenőrzés mellett sem érhető el, ha ezen szigorral a lakosság értelme egészségügyi torekvésekre nézve lépést nem tart, mert a közegészség elleni kihágások kimélet és eltnérés nélkül megbüntetése egyedül ezen értelmet ébresztení nem képes.

Ez a népnek nevelése és elörehaladó multeléig alul lesz elérhető. Hogy tehát a közegészség terén a lelőjt erben sem érettek el emlitésre méltó eredmények, annak oka a mondottakban rejlik. Alapos változás e tekinthetben ezen idővel remélhetőleg kéjvadó élettelennel együttesen csakis a regőrség átlománynak szaporitása és az ebbeli nyilvanos berendezések hiányának megszüntetése által volna lehtre hatható.

Az egészségügyi viszonyok emeléséhez okvetlen szükséges az, hogy a varos költségére történő utcza- és csatorna takarítasba a külvárosok is teljesen bevonassanak. A város közönsége a következő 3 évre a takarítas alá vont utcza- és csatornahálózatot megbővítette ugyan, de a városkapitanyság által javasladba hozott bővítesekre nem engedélyezhette, mi különösen Bolgárszeg városrésze vonatkozik. A legtutálogosabb pillanatba a város térviszonyaira azonnal megismerteti azt, hogy a tisztaság csak akkor lehet teljes, ha maga Bolgárszeg alapos és teljes takarítás alá vonatik. Ezen városrész magas fekvése, az ottani fennálló sajátságos térnehézségek, a szűk utczak és utczácskák nagy kusnádéka, melyek nagy részében még pöczegődrök felalitása sem lehetséges, az itten keződő utcza csatornák, kevés vízzel ellátva, vilagosan mutatják, hogy épen a Bolgárszeg, a melyből évenként tömérdek mennyiségi szemét uszitatitik le, a legnagyobb takarítást igényli, mert mit használ a belvárosi, Bolonya és O-Brassóban utczacsatornáinak legalaposabb takarítása, ha a Bolgárszegben kezlődő csatornák kerdőpontjuktól fogva nem takarittatnak.

Valóban Sysifus munkának tűnik, ha a belvárosban, Bolonyában és O Brassóban a csatornák tisztittatnak és mig a tisztitás végét érte, a bolgárszegi csatornák kezdetőknél már ismét gaz- és piszokotól meredtek. De figyelembe kell venni azt is, hogy nem csak a lakosság által lerakott szemét jön tekintetbe ennél, hanem az egész az udvarokbol, utcák és utczácskákbol esőemlasokusi kifolyó a Bolgárszeg meredek fekvése következtében a vizfolyást kivető és részint a csatornákba ömlő résznt pedig a lapályokban összegyűlő gaz- és szemét. A külvárosok szomszédságát a takarítasra saját költségükön a hivatalbol kényszeriteni akarni, igazságtalansag volna és az anyagi lehetőségtől eltekintve azon ellenvetés, hogy a külvárosok lakósai egyaránt járulnak hozzá a községi terhekhez és igy a város költségére történő utcza- és csatorna-takarítashoz is, ennek folytán több ízrétésre nem kényszeritehetők, absolut helyes. Ep oly nagy igazságtalansag ez, mint az, ha a külvárosok kényszeritetnének, ő, hol utcza-lámpák nem léteznek, az utcza világitásról a sajtjukbol gondoskodni.

(Vége következik.

KÜLÖNFÉLEK.

— Az állandó márczius 15-ik bizottság megállapitotta az idei ünnepélly műsorát, melyet annak idejében közölni fogunk. A meghivókat ugy az ünnepélyre, mint a bankettére oly széles körben bocsátja ki, minőben még nem történt.

— Óvoda kötelesek Brassóban. A 3—6 éves óvoda-köteles gyermekek összeírása megyénk területén megtörténvén, az eredményt következőkben mutatjuk be: Brassóban van 3—6 éves fiu 839, leany 828 ösz. 1667. A hétfalusi járásban fiu 800 leány 760, ösz. 1560. A felvidéki járásban fiu 564, leány 520, ösz. 1084. Az alvidéki járásban fiu 665, leány 638, ösz. 1303. Mindössze fiu 2868, leány 2746, ösz. 5614. Brassóban van összesen 7 óvoda. Ha egy óvodára 80 gyermeket számítunk, a hét óvoda létszáma 560. Az óvoda-kötelesek a 3-ik évben van, va az 560-at, még mindig 4107: 80=13 $\frac{67}{80}$, azaz még 13—14 óvodára van szükség Brassó területén. A brassói szolgabiró járásban van fiu 2029, leány 1918, összesen 4047 óvodaköteles. Óvoda ez nyari menhely van 24. Ezekbe átlag 50 gyermeket vége, óvódába jár 1910, nem jár 2137. Ezen számot 80-ban osztva, kitünik, hogy a három szolgabiró járásban még 20 óvodára lenne szükség.

— A brassói magyar polgári kör választmánya kedves kötelességet teljesit, akkor, midőn mindazon hölgyeknek és uraknak a lapok útjan is kifejezi legforóbb köszönetét, kik a folyó hó 7-iki thesestélyt odadó fáradozásaikkal tíy szép sikerre vezették. Különösen kiemelnők ezen thesestélyi alkalmból a kedves hazaszonyok, nevezetesen: Tekintetes Pap Ferenczné, Korodi Mihályné. Hartel Ferenczné, Kiein Károlyné, Székely Györgyné, Haluskay Andrásné, és Makkay Györgöne urasszonyok, kik nem kiméltek semmi fáradtságot csakhogy a kitűzött nemes czélt, a betegségelyős és temetkezési egylet pénztárát minél nagyobb összeggel gyarapithassák; csakhogy nekünk polgari kőrt tagoknak egy kedves, kedélyes estélyt szerezhessenek. Azok közül, kik az estély anyagi sikerének hozzájárultak, emlitsük meg olyo sorban is tekintetes Pap Ferencz urat Bölönyaból és szeretetreméltó nejét, kik alig pár hónapja, hogy varosunkba vissza szállt s már a polgari kőrt minőnek meleg érdeklődésünk oly szamos jelét adták. — S most adjunk számot nyilvánosság előtt is az ajándékozott ételnemüekről és a pénzbeli adományokról. Antal János. Trattner Henrik, Russ Ambrus urnak, özv. Kászony Istvánné urnő, 1—1 forint, Pap Ferencz ur 50 liter 1888-beli jó bort. Péter Mihály 5 forint. Hartl Ferenczné 2 frt. Pap Ferencz ur Bolonyabol 1 üveg uborka, 2 üveg compot 1 sonkát, Haluskay Vilmos ur 3 frt. Nagy Istvánné, Sándor Lajos, Ungvari Lajos 1—1 frt. Folyovits Miklós 2 frt 40 krajczár. Nagy Ferencz, Csiri Gyula, Haluskay András, Lösser Lajos, Gabos Dénes urak 1—1 forint. Sebestyén Ferencz 30 kr. Székely György egy tal sütemény, Kovács Ignácné egy tál sütemény, Korodi Mihály kétmalacz, Borosa B. János 20 krajczár, Josef Heldsdorfer 10 kr, Kreimer József, Klein János, 20—20 kr. Roth Gyula 25 kr, Bede Dániel 50 krajczár, Magyarosi Ferencz 30 krajczár, Andreas Hierschor 10 kr. Russ János 50 kr, Fejér Mihály 40 kr. Vas Sándor 20 krajczár, Lukács Ferencz 10 kr, Péter András 20 kr. Andr. Schmidts Botfalu 10 krajczár, Tóth András, Mikes Istvan 10—10 kr. Hoffman János. Martin Laurencné, Seewald Ferencz 40—40 kr. Istvan 70 krajczár.

A betegségelyős és temetkezési egylet tiszta jövedelme tett 104 forintot. Emlitsük meg ezutal azt is, hogy a polgari kőr e hó 28-án ujbol egy tarsas estélyt rendez. A fő házi-asszonyi tisztet ezuttal Folyovits Miklósné a polgari kőr kedves szaszló anya hegyeskedett elvállalni. Nagy a reménykünk, hogy az ohajtott siker ezuttal sem marad el.

— Fiedler Ferencz tánczantitó alatt e hó 20-án rendezett Jelmezes gyermek-bál igen szépen sikerült, mert jelmezbol jóv számunkban bővebben emlékezünk meg.

— A brassói csizmadia temetkezési és betegségelyező egylet által f. évi február hó 13-án a „Redoute" termeiben rendezett tánczestélyünk tiszta jövedelme 38 frt 44 kr. Ez összeg az egylet pénztárának gyarapitásra fordittatott. Azon szives uraknak és hölgyeknek, kik nevezett tánczestélyünk sikerét kegyes adomanyukkal és szives megjelenésükkel lehetővé tették, valamint tkts. Kellemen gyógyszerész urnak az 1 frt felöltözteésért, az egylet szegényei nevében a legforóbb köszönetet fejezi ki a valasztmány.

— A „munkás kör" vasárnap esti kedélyes estélyét számos közönség látogatta, a ház egészen megtelt. Szinre került „A diccsőség bajai jár" magyar bohózat, melyet Kelemen Rózsa k. a. és Laczina Viktor ur tetszéssel, kellemesen. Ezt követte egy roma magánjelenet, melyben Jougenar D. ugyanesak kitett magaért. Es végül „Drei wochen verheirath" német bohózat, — a szereplők közt első szobar fölszinjén Gutuh Frida k. a-t, továbbá Német F. (egyl. elnök) és Laczina V. urakat, ép ugy az összes szereplőket, kik ugy játszottak végig szerepőket, a hogy nem is remélhtő volna. — Az előadások utan tánczra következett, mely viságos viradtig tartott.

— Necrolog. Ouircu Miklós helybeli derék könyvkereskedőt nagy csapás érte. Kedves neje Nicora Emilia 7 évi boldog házasság után e hó 19-én 26 éves korában meghalt, hátrá hiv árvát hagyván magra után. Temetése e hó 20-án a bolgárszegi Sz.-Miklós gör. kel. egyház sirkertjében igen nagy részvét mellett történt. Nyugodjék békével!

— Horváth Sándor és K.-Kükülővármegyei kir. tanfelügyelő 10 éves tanfelügyelősködésének alkalmából a N.-Kükülővármegyei tanitó testület jól megérdemlett ovatióikban részesítette. Üdvözöljük mi is mint lapunk egykori munkatársát és kivánjuk, hogy még sokáig szolgálhassa a tanügyet!

— Főző-tanfolyam. A helybeli főzőtanitószetben márczius 1-en kezdődik a tavaszi tanfolyam. Bejelentések és a feltételek Trauschenfels Józefin kisasszonynál Klastromutcza 2. szám alatt megtudhatók.

— Homes ur és Homes Fey asszony antispiritistaiko előadásain a közönség vasárnap és hétfőn a Central szálonda nagytermét egészen megtöltötte s nagy tetszéssel fogadta a testi és szellemi ügyesség, ban kiváló mivészetüket hallgatók. A vasárnap esteli előadason a műsorozat első pontja már fölkeltette az érdeket, midőn Fey asszonya közönség közül felkért egyik fiatal embernek gondolatát és allatra valasztott tényképét, egy fügzöpye erdőben számos fényköp közül, bertöltött szemmel kimutatván névleg is megnevezte. De a legnagyobb hatást és bámulatot a programunk 3-ik és 4-ik pontja keltette: előbb a Homes Fey asszonyt a szellemi kisérletének van jelezve. A felkért négy férfi nagyujjnyi vastagságu kötelekkel lehető legkeményebben kötötte le az urasszonyt egy székhez, négy a kötőzök izradásig erőlködtek, mire az olasztiszerű szérnybe beletetőtt nagy lattmával szórt ki krumplit, tamburinokat, cseng ők, sőt a saját női derék ruhájat is. Mikor a fügzöny szétvonatott, a kötelek erőmelenti s Madame Fey hiborban ült szemmel az előtt. A közönségből tömegesen tódultak az emelvényre fel, — meggyőződést szerezni a kötelek szilárdságáról. Végül a fügzöny megszűnt az összebogozott kötelekét o maga egészen teholtva — hozta a közönség elé. Igen sikerült volt Fey asszonynak, mint más Medjimnak utolsó produkciója, midőn a közönség közt járó Homes ur által kezébe vett tárgyaat lekötött szemmel megnevezte az emelvényen, sőt a közönség között papirra irott szavakat is megmondta.

— Csernátfaluban a mikcsvelói előadás, mint halljuk, fényesen sikerült, a tiszta jövedelem 100 frt, melyből élő siremléket kelleme Borsai Lipót tanitónak Türkösön állitani

— Magyarország kereskedőinek és iparosainak megbizható czimtára ez idő szerint hiányozván, a nagymélttóságu kereskedelemügyi magyar királyi minister ur az országos m. kir. statisztika hivatalt egy ilyen, a legmegbizhatóbb adatok alapján kidolgozando czimkönyv szerkesztésére utasitotta. A czimtár legkésőbb meg fog jelenni. Az előfizetési ára 10 forintban van; a könyvkereskedési uton később csak 15 forintért lesz kapható. Az üzleti körök ezen tontos segédkönyvre azzal figyelmeztetnek, hogy előfizetések ezen mőre a brassói kereskedői és iparkamara irodájban elfogadtatnak.

Szerkesztői üzenet.

— Régi előfizetőnek. Helyben. Névtelen levelekat nem vehetünk figyelembe, de most az egyszer tudatjuk, hogy a rendőrség m évi visszapillantást lapunk ép most hozza, és hogy annak hozzánk bekuldött hirei mindig közöltük és közölni fogjuk ezután is. Hogy menuyit ér lapunk, ennek megitélésére t. előfizetőinknek teljes joguk van, de már annyit mi is teljes joggal elvárunk t. előfizetőinktől, hogy midőn hozzánk fordulnak, nevezzék meg magukat.

Budapesti értéktőzsde

1892. febr. 2-ikt árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4% os	108—
„ papirjáradék 5% os	102 $\frac{1}{2}$
„ vasuti kölcsön	——
„ kel. vasuti áll. köv. I. kib.	——
„ „ „ „ „ „ „ III	115 $\frac{1}{2}$
földtherm. kötvény	——
„ „ „ záradékal	——
Temes bánáti földtherm kötvény	——
Temes-bánáti földtherm-kötv záradékal	——
Erdélyi földtherm. kötvény	——
Horvát-szlavon földtherm. kötv	——
Magyar szőlőtőzsma váltó. kötvény	——
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	140—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy	134 $\frac{1}{4}$
Osztrák járadék papirban	94 80
„ „ ezüstben	94 $\frac{1}{4}$
„ „ aranyban	111.—
1860. osztrák. államsorsjegyek	140—
Osztr. magyar bank részvény	1038—
Magyar hitelbank részvény	345—
Osztr. hitelintézeti részvény	309.—
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5·58
20 frankos arany (Napoleon'dor)	9·37
Német birodalmi márka	57·90
London	118·20

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé*: Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délután; személyvonat 7 óra 23 perczkor esté. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé*: Vegyes vonat 8 óra 35 pkor reggel; vegyes vonat 4 óra 55 pkor délután. *Kézdi-Vásárhely felé*: vegyesvonat 8 óra 30 pkor reggel és 2 óra 10 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől* Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor esta; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől*: Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 óra 58 pkor esta; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől*: Vegyes vonat 6 óra 29 pkor reggel; vegyes vonat 1 óra 44 perczkor délután; *Kézdi Vásárhely felól*: vegyes vonat 8 óra 5 pkor reggel és 6 óra 38 perczkor délután.

Felvilagositást szivesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-utcza 11., hol jegyek válthatók és podgyász feladható.

Nyilt-tér.*)

A „Redoute" vendégő nagytermében esütörtökön február 25-dn csakis 1 érdekes, nagyszerü előadást tartanak: uj műsorral:

a világhirü művészek

a lélektan, alvajárás, emléktan, gondolatátvitel és szellemidézés (spiritismus) köréből feltünő mutatványok.

Európában először:

A látó medium. Modern csodák.

Jegyek ára: Körszék 1 frt. I. zártszék 60 kr. II. zártszék 30 kr. Kezdete fél 8 órakor Jegyek válthatók Himesch Vilmos ur könyvkereskedésében.

(* Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért és azok tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Borkivonat.

Kitünő egészséges bor azonnali oloállitásához, mely az eredeti természetes borból nem különböztetheető meg, ajánlok egy elismert kitűnőségesget.

Két kilo ára (100 liter borhoz elégséges) 5 frt 50 kr. A recept díjmentesen hozzásemogoltatik. Legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótállok.

Spiritus-megkimélés

érhető el az én fölülmulhatatlan **pálinkaerősitő-essencemmel**; ezen essenz az italokhoz egy kellemes hősitő izet ad és csakis nálam kapható.

1 klo ára 3 frt 50 kr (600—1000 liter vizhez), beleértve a használati utasitást.

Ezen kitűnőségességeken kivül ajánlok **rum, cognac, finom liqueur stb, kivo matokat** fölülmulhatlan kitűnő minőségben, használati utasitas díjmentesen csomagolatik hozzá.

Árjegyzéket portómentesen.

Charl Philipp Pollák

kivonat kitűnőségesgek gyára. Prágába 4

Szolid képviselők keresetnek.

825 (1—30)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Știință și Cultură - BCU Cluj-Napoca.

1847/91.

Hirdetmény.

Miután a városi árvaszék, esetleg a városi tanács iparügyi osztályának elhelyezésére a Kapu-utczában, Weisz-Mihály utczában, Szt-János-utczában, vagy a nagy-pásztor egy három tágas és világos szobából álló lakás mostantól, vagy Szt-György napjától, vagy pedig Szt-Mihály napjától fogva kibérelni szándékoltatik, felkéretnek mindazon háztulajdonosok, kik ily lakással rendelkeznek és azt kiadni hajlandók, erre vonatkozó nyilatkozatukat a városi gazdászati hivatalnál megtenni.

Brassó, 1892. évi február hó 13-án

324 (2—3) **A városi tanács.**

Bérbeadó birtok.

Fogaras vármegyében a homoródi vasutállomástól 1 és fél óra távolságra, Felső-Venicze községben 160 hold birtok, melyből 80 hold szántó és 80 hold legelőre alkalmas, erdő-lak és gazdasági épületekkel azonnal, több évre bérbeadható, esetleg eladó.

Feleletek iránt értekezhetni Benedek Gyula ügyvédnél Fogaras on.

319 (2—6)

Meg nem felelő kelmét vételárral kárpótolom.

A legdivatosabb posztókelmék elismert legjobb gyártmányait, valóban tartósokat és olcsókat, ruháknak és minden czélra, küld utánvétel mellett méterként magánosok és szabók számára tavaszi és nyári szükségletre. **Schwarz Mórtz** cs. kir. szab. posztó- és gyapjukelme — gyári raktára Zwittauban Brünn közelében.

Összes egyenruhakelmék, katonapo ztók és egyenge tések. Vizhatlan nemez és vadászposztók.

Fekete pervien és doskin szalonruháknak. Különlegességek lenmosókelmében, piqué és selyem melleny ek: Livrée és tekeasztal-posztók Posztó maradék nagyon olcsón adatik el, de minták nem küldetnek.

3·10 méter kelme egész férfi-öltönye 4 frt, jobbika 4·75 frt., finom 6·25 frt., legfinomabb 9 frt. és fennebb.

3·25 méter fekete pervien vagy doskin egy szalon öltönye 8·50 frt. és fennebb.

7 méter divatos kelme egy felöltöre, legujabb szinek, 5 frttól 12 forintig

6·40 méter mosó-kammgarn, valódi, egész férfiöltönyre 3 frttól felfelé. 307 (2—20)

Legujabb minta — piqué mel lények 50 krtól felfelé.

Szabómester uraknak mintakönyveket kölcsönképen és bármentesen legszebb kiállitásban küldök.

Minden kisérlet állandó vételhez vezet.

Meg nem felelő kelmét vételárral kárpótolom.

Tisztán kölcsönösségen alapul. Részvényesei nincsenek. Alapittatott 1843.

„THE MUTUAL"

new-yorki életbiztosító társaság.

a világ legnagyobb pénzintézete

és az életbiztosítás minden nemével foglalkozik.

Összes biztositéki alap 1891. január 1-én.

367¾ millió forintnál több.

Biztositási állomány 1891 január 1-én:

mintegy 1,395 millió forint.

Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak

760 millió forintot

megfizetett összeget átvett ki, melyből mintegy

210 millió forint

csupán nyereményre esik.

Díjtáblázatokkal és bővebb felvilágositásokkal készségesen szolgál a

VEZÉRIGAZGATÓSÁG

(Magyarország és szomszédtartományok s

BUDAPEST, BECSI-UTCZA 5. zám 9—12

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zongorákról külön képes árjegyzék.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Mechanikai hangszerekről külön árjegyzék.

(191) 14—20

COOKE HUBERT lovardája.

Utolsó hét.

Kedden, február 23-án

Este fél 8 órakor

nagy diszelőadást tart.

Naponkint uj műsor, naponkint ujonnan szerződött nívószerek fellépte. — A legjobb tornászok, továbbá bohócok fellépte.

Helyárak mint rendesen.

Márialaczelli Gyógyforrás

hagyatékon kívüli gyógyhatásu, étkezésre alkalmas, szénsavban igen gazdag ásványvíz.

Hatásai: A gyomorban: Gyomorhurut, étkezés utáni fájdalmak, gyomorgyulladás, gyomorgyengeség, hányás, hányás, hányás